

nejen o správní věc, nýbrž o správní věc před takovouto vrchností, před takovýmto úřadem správním. Mezi tyto úřady správní nelze čítati nemocenské pojišťovny. Nemocenské pojišťovny podle zákona číslo 221/1924 — podobně jako nemocenské pokladny zákona čís. 53 ř. z. z r. 1888 a zák. čl. XIX z roku 1907 nejsou ani státními úřady ani teritoriálními svazy práva veřejného, nýbrž zájmovými sdruženími pojištěných a jich službodárců, jež pod záštitou a kontrolou státní obstarávají úkoly, spadající v obor veřejné správy (arg. §§ 2, 25, 31 a násl., 59, 64 a j.).

(Nález Nejv. správ. soudu ze dne 31. května 1950, č. 12.211/28.)

K pojmu lesního zaměstnance podle § 25, odst. 1 zák. č. 221/1924.

Lesní úřad v E. jménem majitele lesního hospodářství J. K. odhlásil dne 26. června 1927 dělnictvo zaměstnané při povoznictví, parní pile a ruční cihelně jmenovaného majitele od okresní nemocenské pojišťovny v H. T. a přihlásil je zároveň u zemědělské okresní nemocenské pojišťovny v S., expositury v H. T. Okresní nemocenská pojišťovna v H. T. výměry z 30. června 1927 nevzala na vědomí odhlásky 16 zaměstnanců povoznictví, 3 zaměstnanců ruční cihelny a 14 zaměstnanců pily a sdělila, že za ně bude nadále předpisovati pojistné, poněvadž je k jejich pojištění výlučně příslušna. Výměrem ze dne 21. září 1927, č. 28.159, vyhověla okresní správa politická v H. T. námitkám zaměstnavatelovým a rozhodla, že všichni zmínění zaměstnanci podléhají pojišťovací povinnosti u zemědělské pojišťovny, ježto pracují vesměs u lesního podniku a pro účely lesního hospodářství, při čemž nezáleží na tom, že někteří z nich vykonávají práce, spadající jinak v obor určitých živností, aniž na tom, že snad některý dílčí podnik (na př. cihelna) řečeného lesního podniku někdy výjimečně pracuje i pro někoho jiného, než pro zmíněné lesní hospodářství tím, že dodal na př. cihly potřebné pro stavbu české státní školy v E. Naříkaným rozhodnutím zemská správa politická v Praze nevyhověla odvolání okresní nemocenské pojišťovny v H. T. a potvrdila výměr okresní správy politické z jeho důvodů, k nimž dodala, že pojištěncem lesním je ten, jenž koná práce nebo služby v podniku lesním, měřítko pro zodpovězení otázky, zdali pojištěnec je zaměstnán v podniku lesním čili nic, že nenáleží hledati ve vnitřním obsahu konané práce, anebo v tom, zdali výsledek její se objevuje v podniku lesním, nýbrž záleží na povaze podniku, směřují-li jen práce k zužitkování půdy, aneb k dosažení výsledků lesního hospodářství, jak tomu je v daném případě. Tomuto rozhodnutí vytýká stížnost nezákonnost. O stížnosti uvázil Nejvyšší správní soud toto: Jest mimo spor, že lesní povoznictví K-ovo výhradně sloužilo dopravě v jeho vlastních lesích získaného dřeva na dráhu nebo k pile, že tato jeho pila výhradně zpracovávala dříví z vlastních jeho lesů a že cihelna získává hlínu z vlastních jeho pozemků pro jeho vlastní potřebu, a že v roce 1926 dodala větší množství cihel na stavbu české státní školy v E. V četnické zprávě z 9. září 1927 bylo ještě hlášeno, že cihelna dodala v roce 1927 cihly na stavbu domku kontrolora lesního úřadu a že nemohlo býti zjištěno, že by jiným osobám, zejména stavitelům a zedníkům byly cihly dodávány. Na sporu je otázka, zdali zmínění zaměstnanci J. K. přísluší jakožto pojištěnci zemědělské nebo lesní podle § 25 zákona ze dne 9. října 1924, č. 221/24. pojištěním k zemědělské nemocenské pojišťovně. Stěžovatelka především odporuje názoru zaměstnavatelovu, že všechny tři závody, o které tu jde, jsou vedlejšími závody zemědělskými a lesními, poněvadž povoznictví dopravuje pouze vlastní dříví, pila zpracovává jenom vlastní surovinu a cihelna bere hlínu jen z vlastních ložisek zaměstnavatelových, a dovozuje, že okolností ty nejsou samy o sobě kriteria zaměstnání zemědělského nebo

lesního. K vývodům těm nemohl Nejvyšší správní soud přihlídnouti, poněvadž brojí proti názoru zúčastněné strany a nikoliv proti názoru vyslovenému v naříkaném rozhodnutí, jež jedině Nejvyšší správní soud jest povolán přezkoumávati a které takovýmto způsobem odůvodněno není. Naříkané rozhodnutí, jak shora již uvedeno, odůvodnilo svůj výrok, že dotyční zaměstnanci jsou pojištěnci lesními, úvahou, že pracují vesměs v podniku lesním a že měřítko pro zodpovědění otázky, zdali pojištěnec je zaměstnán v podniku lesním čili nic, nenáleží hledati ve vnitřním obsahu konané práce anebo v tom, zdali výsledek její se objevuje v podniku lesním, nýbrž záleží na povaze podniku, směřují-li jen práce k zužitkování půdy, anebo k dosažení výsledků lesního hospodářství, jak tomu je v daném případě. Vyslovalo tedy naříkané rozhodnutí názor, že pro posouzení příslušnosti k zemědělské pojišťovně jest rozhodnou okolností, že zaměstnanci pracují vesměs v podniku lesním, jehož předmětem je zužitkování lesní půdy a dosažení výsledků lesního hospodářství, a vyslovalo dále, že nezáleží na vnitřním obsahu konané práce, ani na tom, zdali výsledek její se objevuje v podniku lesním samém. Tímto odůvodněním staví se žalovaný úřad na půdu judikatury tohoto soudu, jež při výkladu pojmu pojištěnců zemědělských a lesních podle § 12 dřívějšího zákona o nemocenském pojištění dělníků došla k definici, že pojištěncem zemědělským nebo lesním je ten, kdo koná práce nebo služby pojištěním povinné v podniku zemědělském nebo lesním, t. j. v podniku, jehož předmětem jest zužitkování, resp. vzdělávání půdy podnikatele na jeho účet k docílení plodin (rostlinných surovin), ať již výtěžky ty slouží bezprostřednímu hmotnému zájmu hospodáře, či prostřednictvím obchodu hmotným potřebám třetích osob (srovnej Boh. A 1425/22, 2225/23, 2747/23, 3212/24, 3216/24, 3328/24 a j.). Spadá tedy pod pojem lesního podniku zejména i produkce dříví, jakou provádí majitel lesa v rámci pravidelného lesního hospodářství, ať již výtěžky ty sám spotřebuje, nebo zcizuje (srovnej i nález Boh. A 7055/28).

Nález Nejv. správ. soudu ze dne 31. května 1950, č. 11.152/28.)

K § 171 zákona č. 221/1924 Sb. z. a n.

Na sporu jest jedině otázka, zdali R. H., jenž jakožto majitel hostinské koncese a hostinské reality převzal do vlastní režie vedení hostince, ručí podle § 171 zákona č. 221/24 za pojistné, jehož nezaplatil dřívější pachtýř jeho hostinské živnosti T. H. Žalovaný úřad popřel existenci takového závazku, vyloučiv použití § 171 zákona č. 221/1924 úvahou, že případ lze posuzovati jen podle § 172 zákona, kde slíbeno je, že nařízením, které bude příště vydáno, může i pronajimatel býti přidržen k placení nájemcem nezaplaceného pojistného; nařízení to však dosud vydáno nebylo a neručí proto pronajimatel za pojistné předepsané nájemci. V odvodním spise pak žalovaný úřad pro tento svůj názor ještě uvádí, že podle § 171 za pojistné nezaplacené předchůdcem ručí, kdo nabytí závodu, nikoli však osoby, které jsou již majitelem toho závodu a závod ten vezmou jen od nájemníka zpět a provozují jej dále samy, jak to jest v tomto případě. Vývody stížnosti se nesou v podstatě tím směrem, že i na pronajimatele, převezme-li hostinec od pachtýře zpět, jest použití § 171, jenž řeší případ, kdy nastala v reprezentaci podniku změna, a nikoliv § 172, jenž má jen na mysli, že i po dobu trvání pronájmu (pachtu) může býti pronajimatel přidržen k placení nedoplatku pojistného. Pro posouzení sporného případu přichází především v úvahu § 171 zákona ze dne 9. října 1924, č. 221 Sb. z. a n., o který stěžující si pojišťovna svůj sporný nárok opírá. Paragraf ten zní: »Kdo nabytí závodu, ručí za